

Innholdsfortegnelse

1	Generelle bestemmelser	side 2	3-3-6 DNB Livs rett knyttet til investeringsvalgene	side 3
1-1	Om vilkårene	side 2	3-3-7 Omkostninger	side 3
1-2	Virkeområde og forholdet mellom lovgivning, forsikringsbevis, pensjonsavtale og forsikringsvilkår	side 2	4 Alderspensjon	side 3
1-3	Forklaring av begreper	side 2	5 Utbetaling av pensjonskapital ved død	side 4
1-4	Innhenting og utlevering av personopplysninger	side 2	6 Forbehold om rett til fremtidige endringer av Vilkår og priser	side 4
1-5	Betaling av innskudd og premie	side 2	7 Utmelding og opphør	side 4
2	Ikrafttredelse	side 3	7-1 Utmelding	side 4
3	Investeringsvalg	side 3	7-2 Opphør av Pensjonskonto Flex	side 4
3-1	Innledning	side 3	8 Overdragelse, pantsettelse og begunstigelse	side 4
3-2	Særskilte regler om innbetaling	side 3	9 Renter	side 4
3-3	Forvaltning av midlene	side 3	10 Foreldelse av rett til pensjonsutbetaling	side 4
3-3-1	Tilgjengelige investeringsvalg	side 3	11 Angrerett - fjernsalg	side 4
3-3-2	Alderstilpasset nedvektning	side 3	12 Tvistebehandling	side 5
3-3-3	Rebalansering i pensjonsprofiler	side 3	13 Erstatning	side 5
3-3-4	Verdien av pensjonskapitalen	side 3	14 Valuta	side 5
3-3-5	Investering av innbetalinger og endring av investeringsvalg	side 3	15 Force majeure	side 5

1 Generelle bestemmelser

1-1 Om vilkårene

Disse forsikringsvilkår («Vilkår») gjelder for Pensjonskonto Flex etablert i DNB Livsforsikring AS (DNB Liv) i henhold til lov om innskuddspensjon ("innskuddspensjonsloven") § 3-7.

Pensjonskonto Flex er produktnavnet for egen pensjonskonto der kunden har valgt DNB Liv som selvvalgt leverandør for forvaltning av pensjonsopptjening i nåværende arbeidsforhold. Tidligere opptjent pensjonskapital fra innskuddsordninger overføres automatisk til Pensjonskonto Flex ved etablering, med mindre kunden har valgt noe annet. I tillegg kan kunden velge å inkludere pensjonssparing fra enkelte individuelle pensjonsavtaler i henhold til innskuddspensjonsloven.

Investeringsalternativene som tilbys i Pensjonskonto Flex er forsikringsprodukter, og DNB Liv eier de underliggende andelene. Kunden har en fordring på DNB Liv tilsvarende pensjonskapitalen innestående på Pensjonskonto Flex til enhver tid.

Det er ingen særskilte risikodekninger knyttet til Pensjonskonto Flex; disse ytes fra kundens arbeidsgiver sin pensjonsleverandør i henhold til innskuddspensjonsloven.

1-2 Virkeområde og forholdet mellom lovgivning, forsikringsbevis og forsikringsvilkår

For Pensjonskonto Flex gjelder disse vilkårene, forsikringsbeviset og innskuddspensjonsloven. I tillegg gjelder de vilkår som til enhver tid gjelder for den enkelte portefølje/fond, herunder nøkkelinformasjonsdokument (KIID) og prospekt/vedtekter som er tilgjengeliggjort.

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran fravelige lovbestemmelser.

1-3 Forklaring av begreper

Fond

Verdipapirfond i henhold til lov om verdipapirfond.

Forsørgelse (av barn)

Som forsørgelse regnes når kunden har bidratt vesentlig til barnets daglige livsopphold. Som forsørget regnes likevel alltid kunden egne barn og barn som har det daglige bosted sammen med kunden. Fosterbarn regnes ikke som forsørget dersom barnet, kunden og/eller dennes ektefelle/samboer/partner mottar forsørgelsesbidrag fra det offentlige.

G

Folketrygdens grunnbeløp.

Investeringsportefølje

En særskilt sammensetning av verdipapirer som forvaltes etter retningslinjer fastsatt av DNB Liv.

Investeringsprofil

En investeringsprofil er satt sammen av ulike fond og/eller investeringsporteføljer. Investeringene innenfor hver profil er spredt mellom ulike aktivaklasser, markeder og regioner. Selv om DNB Liv endrer sammensetningen innenfor hver investeringsprofil, vil ikke profilens aksjeandel endres.

Pensjonskapitalbevis

Ved utmelding, opphør av avtale og ved uttak av alderspensjon utsteder DNB Liv et pensjonskapitalbevis til kundene, jf. innskuddspensjonsloven § 1-2 m.

Pensjonskapital

Kundens pensjonskapital utgjør til enhver tid summen av de innskudd som er innbetalt til Pensjonskonto Flex, med tillegg og fradrag for kundens avkastning og tap, og fradrag for eventuelle omkostninger, jf. innskuddspensjonsloven § 1-2 l. Også tilflyttet kapital inngår.

Samboer

Person som kunden

1. har felles bolig og felles barn med, eller
2. lever sammen med i ekteskapslignende forhold når det godtgjøres at forholdet har bestått uavbrutt de siste 5 årene før dødsfallet, og det ikke forelå forhold som ville hindre at lovlig ekteskap ble inngått.

Uttaksgrad

Den andelen av full alderspensjon kunden velger å ta ut, jf. innskuddspensjonsloven § 7-2.

1-4 Innhenting og utlevering av personopplysninger

1. Mottak og innhenting av personopplysninger

DNB Liv mottar opplysninger om kunden fra arbeidsgiver, fra annet livsforsikringsselskap eller Norsk Pensjon AS og Pensjonskontoregisteret AS. DNB Liv har også rett til å innhente og registrere opplysninger som ikke er underlagt lovbestemt taushetsplikt, herunder fra offentlige og andre tilgjengelige registre. DNB Liv er behandlingsansvarlig for de personopplysninger som DNB Liv registrerer om sine kunder og andre.

2. Registrering av personopplysninger

Formålet med registreringen er å oppfylle avtalen DNB Liv har inngått med kunden. Personopplysninger utleveres som hovedregel ikke uten skriftlig samtykke fra den registrerte. Der hvor DNB Liv har lovbestemt rapporteringsplikt/opplysningsplikt til offentlige myndigheter eller andre med lovhjemmel til å kreve opplysninger, vil personopplysninger kunne bli utlevert.

Opplysninger som mottas og registreres er kundens navn, adresse, fødsels- og personnummer, pensjonsbeløp, samt eventuell pensjonsutbetaling, skattetrekk og kontonummer for kunder som mottar utbetaling.

3. Kontroll av personopplysninger

De innhentede opplysninger vil kunne bli kontrollert mot offentlig tilgjengelige kilder.

4. Kundens innsynsrett

Oversikt over de registrerte kundeopplysninger vil delvis fremgå av forsikringsbeviset kundene mottar. Kundene har innsynsrett i henhold til § 18 i personopplysningsloven.

5. Overføring av personopplysninger

Ved flytting av Pensjonskonto Flex til annet selskap vil DNB Liv etter skriftlig fullmakt fra kunden, overføre de registrerte opplysningene til annen institusjon som har tillatelse til å tilby pensjonskonto med selvvalgt leverandør.

1-5 Betaling av innskudd og kostnadskompensasjon

Kunden er ansvarlig for kostnadene ved forvaltningen av pensjonsmidlene. Kundens arbeidsgiver kompenserer for kostnader knyttet til forvaltningen av de pensjonsmidler som opptjenes i nåværende arbeidsforhold etter den kostnadssats som til enhver tid gjelder for standard forvaltning i arbeidsgivers pensjonsordning.

Innskudd og kostnadskompensasjon som er foretatt etter kundens død, tilbakeføres arbeidsgivers pensjonsleverandør.

2 Ikrafttredelse

Pensjonskonto Flex trer i kraft fra det tidspunkt kunden har akseptert DNB Livs tilbud og pensjonskapitalen er mottatt av DNB Liv.

3 Investeringsvalg

3-1 Innledning

Pensjonskonto Flex består av pensjonskapital, herunder innskudd og kostnadskompensasjon overført fra kundens arbeidsgiver(e), med fradrag for de kostnader som er belastet. Pensjonskonto Flex kan også inkludere tidligere opptjent pensjonskapital med mindre kunden har valgt noe annet. I tillegg kan kunden velge å inkludere visse individuelle pensjonsavtaler i henhold til innskuddspensjonsloven.

3-2 Særskilte regler om innbetaling

Avkastning beregnes fra det tidspunkt midlene er investert på kundens Pensjonskonto Flex.

3-3 Forvaltning av midlene

Kunden har investeringsvalg knyttet til forvaltningen av pensjonskapitalen, jf. punkt 3-3-1.

DNB Liv garanterer ingen minsteavkastning. DNB Liv garanterer ikke det beløp som er innbetalt, og avkastningen kan både bli positiv og negativ. Den faktiske verdien og avkastningen pensjonskapitalen får i fremtiden, vil blant annet avhenge av markedets utvikling, valgt investerings sammensetning, eventuelle gebyrer og forvalternes dyktighet.

Kunden bærer selv risikoen for at verdien av investeringsporteføljen kan bli redusert.

3-3-1 Tilgjengelige investeringsvalg

Kunden velger selv hvordan investeringsporteføljen skal forvaltes, innenfor det utvalg av pensjonsprofiler og fond som DNB Liv til enhver tid tilbyr. Kunden kan når som helst endre sitt investeringsvalg.

Investeringsvalget kunden gjør gjelder for både eksisterende og senere tilførte midler i Pensjonskonto Flex.

3-3-2 Alderstilpasset nedvekting

Alderstilpasset nedvekting innebærer at aksjeandelen i investeringsprofilene nedvektes automatisk de siste årene før fylte 67 år, for å redusere risikoen for store svingninger før og under uttak. Kunden kan selv velge å endre eller fjerne alderstilpasset nedvekting.

Er pensjonskapitalen plassert i fond foretas uansett ingen nedvekting og kunden er selv ansvarlig for å foreta eventuelle risikoreduserende tiltak i forkant av og under uttak.

3-3-3 Rebalansering i pensjonsprofiler

Ulik avkastning i aksje- og rentemarkedet fører til at den prosentvise sammensetningen av porteføljer innenfor hver investeringsprofil endres over tid. For å opprettholde den opprinnelige sammensetningen rebalanseres profilene kvartalsvis dersom avviket er større enn 5 prosentpoeng, ved å kjøpe/selge andeler i de enkelte porteføljene.

3-3-4 Verdien av pensjonskapitalen

Verdien av pensjonskapitalen vil til enhver tid være gjeldende kurs for andelene multiplisert med de respektive andelene i valgt investerings sammensetning på pensjonskontoen.

3-3-5 Investering av innbetalinger og endring av investeringsvalg

1. Investering av innbetalt beløp
Investeringen igangsettes normalt første virkedag etter at DNB Liv har mottatt melding om at innbetalingen er godskrevet DNB Livs bankkonto.

Det er videre en forutsetning at det er mottatt tilstrekkelig informasjon til at DNB Liv kan identifisere meldingen eller pensjonskontoen som innbetalingen gjelder.

2. Endring av investeringsvalg

Endring av investeringsvalg skal meldes via DNBs handelsplattform, i nettbanken eller via appen Spare. Endring kan også meldes per e-post. Endring medfører salg av eksisterende andeler og påfølgende kjøp. Ved å gjennomføre fondsbytte elektronisk, igangsettes investeringen senest neste virkedag. Dersom melding om fondsbytte sendes skriftlig til DNB Liv, igangsettes investeringen innen to virkedager etter at meldingen er mottatt.

DNB Liv kan likevel anvende inntil tre virkedager før fondsbyttet igangsettes.

Det er en forutsetning at det er mottatt tilstrekkelig informasjon til at DNB Liv kan identifisere den pensjonskontoen endringen gjelder og at meldingen er forståelig.

3-3-6 DNB Livs rett knyttet til investeringsvalgene

DNB Liv forbeholder seg retten til å bestemme minste innbetalingsbeløp, begrense antall investeringsvalg samt legge til og ta ut profiler/porteføljer/fond. DNB Liv forbeholder seg også retten til å flytte investeringene til et eller flere andre porteføljer/fond. Dersom kunden ikke innen rimelig tid angir nytt investeringsvalg, har DNB Liv rett til å overføre verdien til et annet investeringsvalg. DNB Liv skal varsle eier ved endringer som berører investeringsporteføljen gitt ved nye investeringsvalg, stenging for handel i fond eller ved fusjon av fond.

3-3-7 Kostnader til administrasjon og forvaltning

Kunden betaler kostnader for forvaltning og administrasjon av Pensjonskonto Flex i henhold til pristariffer som DNB Liv har meldt til Finanstilsynet. Forvaltningshonoraret for kundens investeringsvalg, herunder et løpende plattformhonorar, betales av kunden og fremgår av den til enhver tid gjeldende prisliste for Pensjonskonto Flex.

Kostnadene trekkes fra kundens pensjonskonto, enten ved salg av andeler etter den gjeldende investerings sammensetning, eller ved at kursen på investeringen justeres. Kostnadene vil dermed påvirke verdifastsettelsen av kundens pensjonskapital.

4 Alderspensjon

1. Uttak av alderspensjon

Alderspensjonen kan tidligst tas ut fra fylte 62 år. Det kan likevel avtales at alderspensjonen kan tas ut tidligere enn 62 år for spesielle yrker, jf. innskuddspensjonsloven § 7-1. Pensjonen skal minimum utbetales frem til fylte 77 år og minste utbetalingstid er 10 år, jf. innskuddspensjonsloven § 7-4 (1). Uttaket er uavhengig av om kunden fortsatt har heltids- eller deltidsstilling.

Blir pensjonen på det tidspunktet utbetalingen skal starte mindre enn 20 % av G, kan DNB Liv omgjøre utbetalingstiden til det hele antall år som er nødvendig for at den årlige utbetalingen skal utgjøre 20 % av G eller minst mulig over dette beløpet. Blir utbetalingstiden ett år eller mindre, utbetales kapitalen som et engangsbeløp.

2. Delvis uttak

Kunden kan velge at uttaket av pensjon bare skal gjelde en del av pensjonskapitalen. Ved delvis uttak kan kunden velge følgende uttaksgrader av full alderspensjon: 20 %, 40 %, 50 %, 60 % eller 80 %.

Uttaksgraden kan likevel ikke være mindre enn det som er nødvendig for at samlet årlig pensjon kommer opp på et nivå på 20 % av G.

3. Melding om uttak og endring av uttaksgrad

Ved uttak av alderspensjon skal Kunden gi DNB Liv melding som angir uttaksgrad og fra hvilket tidspunkt pensjonen ønskes utbetalt. Uttaksgraden kan bare endres ved fylte 67 år og deretter maksimalt en gang per år, med mindre kunden ønsker å endre fra gradert uttak til full pensjon.

Melding om oppstart av uttak eller endring av uttaksgrad må gis til DNB Liv senest 2 måneder før utbetalingene/endringene settes i kraft.

Dersom DNB Liv ikke mottar melding fra kunden om uttak av alderspensjon, blir utbetalingen satt i kraft fra den måned kunden fyller 75 år hvis DNB Liv har tilstrekkelige opplysninger til å utbetale.

4. Utstedelse av pensjonskapitalbevis

Ved uttak av alderspensjon utstedes et pensjonskapitalbevis til kunden. Kunder som kombinerer uttak av alderspensjon fra pensjonsordningen med full- eller deltidsstilling, mottar pensjonskapitalbevis bare for den delen av pensjonskapitalen som skal tas ut.

5. Utbetaling av alderspensjonen

Alderspensjonen utbetales i månedlige terminer. Terminutbetalingene finansieres ved at DNB Liv i forkant av utbetalingsdato innløser andeler tilordnet pensjonskontoen. Utbetalingsbeløpet per termin er lik pensjonskapital dividert med antall gjenstående terminer.

6. Samtidig uttak av alderspensjon og utbetaling av uførepensjon

Kunder som mottar uførepensjon etter tjenestepensjonsloven kapittel 8 kan ikke samtidig ta ut alderspensjon i den utstrekning samlet utbetaling av alderspensjon og uførepensjon overstiger en pensjonsgrad på 100 %. Blir kunden ufør etter uttak av alderspensjon, reduseres alderspensjonen slik at pensjonsgraden ikke overskrider 100 %.

5 Utbetaling av pensjonskapital ved død

Når kunden dør innløses andelene, og pensjonskapitalen anvendes etter bestemmelsene i de neste avsnittene. Innløsning starter etter at skriftlig melding om dødsfallet og skifteattest er mottatt av DNB Liv.

Pensjonskapitalen benyttes til barnpensjon til de barn under 21 år som kunden forsørger ved sin død eller plikter å forsørge. Er pensjonskapitalen større enn det som trengs for å sikre hvert barn en årlig pensjon på 1 G til de fyller 21 år, benyttes gjenværende kapital til å gi ektefelle eller samboer pensjon i minst 10 år.

Gjeldende ekteskapslovgivning avgjør om fraskilt ektefelle har rett til pensjon og i tilfelle hvordan pensjonskapitalen skal deles mellom ektefelle/samboer og fraskilt ektefelle.

Overstiger pensjonskapitalen det som trengs for å gi barna pensjon, og det ikke er andre etterlatte med rett til pensjon, utbetales gjenværende pensjonskapital som et engangsbeløp til dødsboet.

Blir pensjonen på det tidspunktet utbetalingen skal starte mindre enn 20 % av G, kan DNB Liv omgjøre utbetalingstiden til det hele antall år som er nødvendig for at den årlige utbetalingen skal utgjøre 20 % av G eller minst mulig over dette beløpet. Blir utbetalingstiden ett år eller mindre, utbetales kapitalen som et engangsbeløp.

6 Utmelding og opphør

6-1 Utmelding

Slutter kunden i foretaket og Pensjonskonto Flex bare omfatter denne arbeidsgiveren, vil det utstedes pensjonskapitalbevis for opptjent kapital. Hvis flere arbeidsgivere omfattes vil pensjonskapitalen for den arbeidsgiver kunden slutter hos bli overført til tidligere opptjent pensjonskapital på eksisterende Pensjonskonto Flex.

6-2 Ophør av Pensjonskonto Flex

Pensjonskonto Flex opphører i DNB Liv dersom kunden flytter avtalen til annen leverandør (herunder arbeidsgivers leverandør), eller slutter hos arbeidsgiver (med mindre ordningen omfatter innskudd fra andre arbeidsgivere).

7 Forbehold om rett til fremtidige endringer av Vilkår og priser

DNB Liv har rett til å endre pristariften for forvaltning og administrative tjenester, herunder den til enhver tid gjeldende prisliste for Pensjonskonto Flex. Slik endring kan tidligst gjennomføres minst fire måneder etter at kunden har mottatt varsel om endringen. DNB Liv forbeholder seg retten til å endre prisstrukturen uten varslings, dersom det samlede prisnivået for kunden ikke økes.

DNB Liv forbeholder seg en generell rett til å endre avtale- og forsikringsvilkår, herunder produktegenskaper, investeringsvalg mv. Kunden skal varsles som endringer som er til skade, etter reglene i forsikringsavtaleloven.

DNB Liv forbeholder seg videre en rett til å gjøre nødvendige og ønskede endringer i avtale- og forsikringsvilkår som følge av ny lovgivning og pålegg eller anmodning fra offentlig myndighet. Pensjonskonto Flex formidles av DNB Bank ASA (såkalt aksessorisk forsikringsagent) på vegne av DNB Liv. DNB Liv har også utkontraktert det meste av sine kunderettede funksjoner til DNB Bank ASA. Nevnte endringsforbehold gir DNB Liv eksempelvis en rett til å endre å endre avtale- og forsikringsvilkår slik at enkelte prislelementer skal faktureres og tilfalle DNB Bank ASA, som oppdragstaker, direkte. Slike endringer skal varles i tråd med det som er nevnt i avsnittene ovenfor.

DNB Liv har rett til å overdra avtaleforholdet med kunden til et annet selskap som kan tilby selvvalgt egen pensjonskonto.

8 Overdragelse, pantsettelse og begunstigelse

Så lenge kundens krav mot DNB Liv ikke er forfalt, kan kunden ikke overdra sin rett, jf. forsikringsavtaleloven § 19-13. Pensjonskonto Flex kan ikke pantsettes, og det er ikke anledning til å oppnevne begunstiget.

9 Renter

Fal § 18-4 regulerer DNB Livs plikt til å betale renter.

10 Foreldelse av rett til pensjonsutbetaling

Krav på utbetaling etter pensjonsavtalen foreldes etter forsikringsavtaleloven § 18-6.

11 Angrerett – fjernsalg

Angreretten gjelder ikke for tjenester der prisen avhenger av svingninger på finansmarkedet som tjenesteyteren ikke har innflytelse på og som kan forekomme i avtaleperioden. Det foreligger derfor ikke angrerett ved tegning og endring av investeringsalternativer i Pensjonskonto Flex.

12 Tvistebehandling

Dersom det oppstår tvist mellom DNB Liv og kunden, kan hver av partene kreve behandling av Finansklagenemnda for å løse tvisten, jf. forsikringsavtaleloven § 20-1.

Norsk lovgivning gjelder for pensjonsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

13 Erstatning

Dersom DNB Liv er påført tap ved feil eller forsømmelse av kunden eller noen som handler på kundens vegne, kan det økonomiske tapet kreves erstattet.

14 Valuta

Alle beløp som har utgangspunkt i Pensjonskonto Flex, fastsettes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet er avtalt.

15 Force majeure

DNB Liv er ikke ansvarlig for tap som skyldes forhold utenfor selskapets kontroll, eller som DNB Liv med rimelighet ikke kunne forventes å unngå eller overvinne følgene av; som for eksempel ny lovgivning, stengning av børs, streik, lockout, blokade, brann eller strømbrudd.